

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

19.2.2014

B7-0191/2014

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininkės pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Irake
(2014/2565(RSP))

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok,
Mairead McGuinness, Cristian Dan Preda, Ria Oomen-Ruijten,
Tunne Kelam, Francisco José Millán Mon, György Schöpflin,
Bernd Posselt, Krzysztof Lisek, Alf Svensson, Esther de Lange,
Roberta Angelilli, Sari Essayah, Alejo Vidal-Quadras, Dubravka Šuica,
Elena Băsescu, Davor Ivo Stier**
PPE frakcijos vardu

RE\1020161LT.doc

PE529.545v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

B7-0191/2014

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Irake
(2014/2565(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Irako,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS),
  - atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 10 d. Irake padarytą ES pareiškimą Tarptautinės žmogaus teisių dienos proga,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl Irako, visų pirma į 2014 m. vasario 10 d. išvadas,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton pareiškimus dėl Irako, ypač į 2014 m. vasario 5 d., 2014 m. sausio 16 d. ir 2013 m. gruodžio 18 d. pareiškimus,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai atstovo spaudai 2013 m. gruodžio 28 d. pareiškimą dėl Hurijos stovyklos gyventojų žudymo,
  - atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 10 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (JT ST) pirmininko pareiškimą dėl Irako,
  - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurio šalimi yra Irakas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2014 m. sausio 10 d. JT ST pasmerkė išpuolius, kuriuos prieš Irako žmones įvykdė Irako ir Levanto islamo valstybės (ISIL) kovotojų grupuotė, siekdama destabilizuoti šalį ir regioną, ir pripažino, jog Irako saugumo pajėgos, vietos policija ir gentys Anbaro provincijoje demonstruoja didelę drąsą savo miestuose kovodami su ISIL;
- B. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų pagalbos misijos Irake (UNAMI) 2014 m. vasario 1 d. paskelbtais duomenimis, 2014 m. sausio mėn. per teroro ir smurto aktus žuvo 733 Irako gyventojai, o 1 229 buvo sužeisti; kadangi į 2014 m. sausio mėn. statistiką neįtrauktas žuvusiųjų ir sužeistųjų per nuolat vykstančias kovas Anbaro provincijoje skaičius dėl tikrinimo ir žuvusiųjų arba sužeistųjų statuso nustatymo problemų;

- C. kadangi 2014 m. vasario 5 d. Bagdade buvo užpulta Irako užsienio reikalų ministerija ir kadangi 2014 m. vasario 10 d. Ninavos provincijos Mosulo mieste užpulta Atstovų Rūmų Pirmininko Osamos al-Nujaifi automobilių kolona;
- D. kadangi 2014 m. vasario 13 d. buvo užregistruota daugiau negu 63 000 šeimų, perkeltų šalies viduje dėl Anbaro provincijoje vykusių kovų; kadangi daugelis pabėgo į kitas šalies dalis, įskaitant Karbalos, Bagdado ir Arbilio provincijas, o kiti ieškojo prieglobsčio atokiauose Anbaro provincijos bendruomenėse arba negalėjo palikti vietovių, kuriose vyksta kovos; kadangi jų padėtis išlieka pavojinga, nes stokojama maisto atsargų ir geriamojo vandens, vyrauja prastos sanitarinės sąlygos ir sudėtinga gauti sveikatos priežiūros paslaugų;
- E. kadangi JT generalinio sekretoriaus specialusis įgaliotinis Irake Nikolay Mladenov 2014 m. vasario 13 d. pareiškė, kad nuo pirmųjų 2014 m. sausio mėn. dienų JT toliau bendradarbiavo su vyriausybe ir vietos valdžios institucijomis, siekdamas suteikti pagalbą nuo kovų Anbaro provincijoje nukentėjusiems žmonėms, ir pareiškė susirūpinimą dėl greitai blogėjančių sąlygų Faludžoje, kur į kovas įsitraukė daug gyventojų; kadangi JT toliau primygtinai ragina sudaryti sąlygas humanitarinės pagalbos teikėjams pateikti į miestą;
- F. kadangi dėl ginkluotų grupuočių, kurios skatina smurtą ir siekia supriešinti žmones, Irakas ir toliau susiduria su didelėmis saugumo problemomis; kadangi vidiniai nesutarimai politikos klausimais ir religinė įtampa taip pat labai prisidėjo prie saugumo padėties Irake pablogėjimo;
- G. kadangi 2013 m. gruodžio 25 d. bent 35 žmonės žuvo, o dar dešimtys buvo sužeisti per sprogdimus Bagdado krikščioniškuose regionuose; kadangi jau daug metų teroristai tyčia vykdo beprasmiškus išpuolius prieš Irako krikščionių bendruomenę; kadangi, manoma, kad nuo 2003 m. bent pusė Irako krikščionių paliko šalį;
- H. kadangi 2013 m. spalio 10 d. UNAMI susirūpinusi pažymėjo, jog, kaip patvirtino Irako teisingumo ministerija, 42 mirties bausmė nuteistiems žmonėms 2013 m. spalio 8 ir 9 d. ji buvo įvykdyta;
- I. kadangi ES dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą padėti Irakui jam pereinant prie demokratijos, primindama, kad Irako vieningumas ir teritorinis vientisumas yra esminiai aspektai kuriant visiems Irako piliečiams saugią ir klestinčią valstybę bei užtikrinant stabilumą visame regione;
- J. kadangi ES ir Irako Respublikos bendradarbiavimo taryba 2014 m. sausio 20 d. Briuselyje surengė savo pirmąjį posėdį; kadangi bendradarbiavimo taryba, kurios posėdis rengiamas dėl ES ir Irako partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) įgyvendinimo, dar kartą patvirtino abiejų šalių įsipareigojimą toliau stiprinti tarpusavio santykius; kadangi ES ir toliau skatins bendradarbiavimą visose bendro intereso srityse, teikdama tikslinę pagalbą srityse, dėl kurių abi šalys sutarė;
- 1. griežtai smerkia ISIL išpuolius Anbaro provincijoje; pripažįsta Irako saugumo pajėgų ir Irako vietos policijos, prieš kurias taip pat vykdomi teroristiniai išpuoliai, per kuriuos žūsta jų darbuotojai, pastangas; remia JT ST raginimą Irako žmonėms, įskaitant Irako

gentis, vietos lyderius ir Irako saugumo pajėgas Anbaro provincijoje, ir toliau plėsti bei stiprinti savo bendradarbiavimą kovojant su smurtu ir teroru; pabrėžia, kad pagal JT ST rezoliucijas Nr. 1267 (1999) ir 2083 (2012) ISIL taikomas ginklų embargas ir turto išaldymas, ir pabrėžia, kad svarbu skubiai ir veiksmingai įgyvendinti šias priemones;

2. reiškia didelį susirūpinimą dėl įvykių Anbaro provincijoje ir didžiulio skaičiaus šalies viduje perkeltų asmenų, kurie bėga iš konflikto zonų; ragina užtikrinti galimybes teikti humanitarinę pagalbą Faludžoje; palankiai vertina Irako vyriausybės įsipareigojimą apsaugoti Faludžos ir kitų vietovių civilius gyventojus ir teikti humanitarinę pagalbą; skatina Irako vyriausybę ir toliau bendradarbiauti su UNAMI ir humanitarinėmis agentūromis siekiant užtikrinti humanitarinės pagalbos teikimą; palankiai vertina JT pastangas teikti pagalbą nukentėjusiesiems per kovas Anbaro provincijoje, nepaisant iššūkių, kylančių dėl provincijoje blogėjančių saugumo sąlygų ir vykdomų veiksmų; ragina užtikrinti saugų civilių gyventojų, negalinčių išvykti iš konflikto zonų, perkėlimą bei saugų viduje perkeltų asmenų sugrįžimą, kai tik bus tinkamos sąlygos;
3. griežtai smerkia visus teroro aktus, įskaitant neseniai įvykdytus sprogdinimus, ir religinio pobūdžio smurtą Irake; reiškia didelį susirūpinimą dėl blogėjančios saugumo padėties ir išaugusios terorizmo grėsmės šalyje, taip pat žymiai padidėjusio smurto; pripažįsta neigiamą Sirijos konflikto poveikį Irako saugumui; reiškia užuojautą mirusiųjų ir sužeistųjų šeimoms bei draugams;
4. yra itin susirūpinęs dėl to, kad prieš civilius gyventojus, pažeidžiamas grupes ir religines bendruomenes, įskaitant krikščionių mažumas, nuolat vykdomi smurto veiksmai; ragina Irako valdžios institucijas kovoti su terorizmu ir religinio pobūdžio smurtu, apsaugoti civilius gyventojus nuo tolesnio smurto, apsaugoti pažeidžiamas grupes, religines bendruomenes, įskaitant krikščionis, didinti saugumą ir viešąją tvarką ir dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad smurto bei teroristinių veiksmų vykdytojai, organizuotojai, finansuotojai bei rėmėjai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn; ragina visas valstybes, laikantis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę ir atitinkamas JT ST rezoliucijas šiuo klausimu, aktyviai bendradarbiauti su Irako valdžios institucijomis; palankiai vertina tai, kad ES pareiškė remianti Irako valdžios institucijas jų kovoje su terorizmu ir yra pasirengusi bendradarbiauti su Iraku rengiant visapusišką atsaką į šią pasaulinę grėsmę, kuriuo nebūtų pažeidžiamos žmogaus teisės ir tarptautinė humanitarinė teisė; palankiai vertina Irako Ministrų Tarybos 2014 m. sausio 21 d. sprendimą parengti tyrimą dėl Ninavos lygumos (angl. *Ninawa Plain*), kurioje gyvena daugiausia Irako krikščionių, provincijos sukūrimo;
5. ragina Irako politinius ir religinius vadovus dalyvauti dialoge ir pasisakyti prieš sektantiškumą ir smurtą; ragina Irako vyriausybę užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas teisinės valstybės principas, ir imtis ryžtingų priemonių siekiant skatinti gyventojų įtrauktį ir siekti susitaikymo; remia ES pastangas padėti Irakui skatinti demokratiją, žmogaus teises, gerą valdymą ir teisinės valstybės principą, be kita ko, remiantis EUJUST LEX-IRAQ patirtimi ir pasiekimais, taip pat UNAMI ir JT generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliotinio pastangomis padėti Irako vyriausybei stiprinti savo demokratines institucijas ir procesus, skatinti teisinės valstybės principą, palengvinti regioninį dialogą, gerinti pagrindinių paslaugų teikimą ir užtikrinti žmogaus teisių apsaugą; palankiai vertina gebėjimų stiprinimo programą, kurią 2014 m. sausio 22 d.

pradėjo įgyvendinti JT projektų paslaugų biuras ir kurią finansuoja ES, siekiant remti Irako vyriausiąją žmogaus teisių komisiją vykdant jos įgaliojimus skatinti ir ginti žmogaus teises Irake;

6. palankiai vertina 2014 m. vasario 1–7 d. Irake įvykusį renginį „Pasaulio religijų sutarimo savaitė“; remia šį metinį JT organizuojamą renginį, per kurį visos valstybės skatinamos pripažinti įvairių tikėjimų ir religijų dialogo svarbą;
7. reiškia didelį susirūpinimą dėl didelio skaičiaus mirties bausmių, įvykdytų Irake; ragina Irako valdžios institucijas paskelbti mirties bausmės vykdymo moratoriumą;
8. palankiai vertina tai, kad 2013 m. lapkričio 4 d. buvo priimti Irako rinkimų įstatymo pakeitimai ir taip padėtas pagrindas visuotiniams rinkimams, įvyksiantiems 2014 m. balandžio 30 d.; pabrėžia šių Irako rinkimų svarbą siekiant tolesnio Irako perėjimo prie demokratijos; ragina visus veikėjus užtikrinti, kad rinkimai būtų įtraukūs, skaidrūs, patikimi ir rengiami laiku; palankiai vertina Irako prašymą suteikti paramą rengiant rinkimus ir pažymi, kad ES svarsto visus galimus paramos Irakui variantus;
9. teigiamai vertina įgyvendinant PBS padarytą pažangą, įskaitant 2013 m. spalio ir lapkričio mėn. sėkmingai surengtus kelis ekspertų posėdžius ir 2014 m. sausio 20 d. įvykusį pirmąjį ES ir Irako bendradarbiavimo tarybos posėdį;
10. griežtai smerkia 2013 m. gruodžio 26 d. Hurijos stovykloje įvykdytą išpuolį panaudojant raketas, per kurį, atsižvelgiant į įvairius pranešimus, žuvo keli stovyklos gyventojai ir buvo sužeistų; pabrėžia, kad turi būti paaiškintos aplinkybės, kuriomis įvyko šis žiaurus incidentas; ragina Irako valdžios institucijas stovykloje imtis daugiau saugumo priemonių siekiant apsaugoti jos gyventojus nuo tolesnio smurto veiksmų; primygtinai ragina Irako vyriausybę surasti už išpuolį atsakingus asmenis ir patraukti juos atsakomybėn; pažymi, kad ES ragina visas šalis palengvinti JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro darbą siekiant kuo greičiau perkelti visus Hurijos stovyklos gyventojus į nuolatinę saugią vietą už Irako ribų;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ir Irako vyriausybei bei Atstovų tarybai.